

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/317/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115227956
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4115227956.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Ingrid Doležajovej, v spore žalobkyne: A. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. - K. Z., N. č. XXXX/XX, zastúpená BIZOŇ & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo nám. č. 25, IČO: 36833533, proti žalovanej: Poľnohospodárska pôda s.r.o., so sídlom Bratislava, Žehrianska č. 3, zastúpená Advokátska kancelária Law Service, s.r.o., so sídlom Stráž 3/223, Zvolen, IČO: 36861723, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 20. júna 2017 č. k. 18C/497/2015-275, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že žiadnej zo strán nepriznáva náhradu trov prvoinštančného konania.

Žiadnej zo strán nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 20.06.2017 č. k. 18C/497/2015-275, berúc pri tom na vedomie právny názor obsiahnutý v zrušujúcom uznesení KS v Nitre č. k. 5Co/736/2016-2365, ktorým uznesením bolo prvýkrát zrušené uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 13.09.2015 č. k. 18C/497/2015-211, žalobkyňa priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Vec právne posúdil podľa § 256 ods 1 CSP. Za účelom rozhodnutia o predmetnom nároku na náhradu trov konania, zisťoval súd zavinenie, niektorej zo strán sporu, na zastavení konania. Vznik konania vždy spôsobí žalobca, nakoľko podá žalobu. V čase podania žaloby, žalobkyňa nemala inú možnosť ako domáhať sa určenia svojho vlastníckeho práva prostredníctvom súdneho rozhodnutia. Rozhodnutie OÚ Nitra, katastrálny odbor bolo v čase podania žaloby právoplatné, pričom žalobkyňa mala dôvodnú obavu v tom smere, že žalovaná prevedie svoje vlastnícke právo k predmetnému pozemku na tretiu osobu, pričom súd v danej veci nariadil aj neodkladné opatrenie, ktorým žalovanej zakázal s pozemkom disponovať. K samotnému späťvzatiu žaloby prišlo s poukazom na konanie prokurátora, ktorý vstúpil do katastrálneho konania, podal protest, vstúpil do správnych konaní vedených na KS v Nitre a správnych orgánoch. Keď sa žalobkyňa v septembri 2016 dozvedela, že do všetkých konaní týkajúcich sa preskúmania zákonnosti rozhodnutí OU Nitra vedených na KS v Nitre vstúpila Krajská, resp. Okresná prokuratúra Nitra, ako vedľajší účastník na strane žalovaného (OU Nitra) rozhodla sa pre späťvzatie žaloby, pretože je to práve prokuratúra, ktorá môže plnohodnotne chrániť zákonnosť rozhodnutia vydaných OÚ v Nitre. Tu súd poukazuje, že na takýto postup prokuratúry a správnych orgánov, žalobkyňa nemala žiaden vplyv. Žalovaná neuznala, že predmetná kúpna zmluva bola uzatvorená v rozpore so zákonom, čo vyplýva aj z jej postupu v katastrálnom konaní, v ktorom sa proti rozhodnutiu o vyhovení protestu odvolala a zároveň iniciovala aj konanie týkajúce sa preskúmania zákonnosti rozhodnutí OÚ Nitra. S poukazom na tieto dôvody, súd prvej inštancie mal za to, že to bola práve žalovaná, ktorá zavinila zastavenie konania a z uvedeného dôvodu má žalobkyňa právo na náhradu trov konania podľa § 256 ods. 1 CSP v rozsahu 100%.

2. Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie žalovaná, navrhujúc KS v Nitre, aby vydal uznesenie, ktorým bude zmenené uznesenie OS Nitra č. k. 18C/497/2015-275 zo dňa 20.06.2017 tak, že žalovaný má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Zároveň žiadala priznať aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Žalobca žalobu v danej veci vzal späť preto, že stratil svoju aktívnu vecnú legitimitáciu, potom ako zmluvou zo dňa 03.04.2016 previedol vlastnícke právo na iný subjekt. Minimálne od povolenia vkladu vlastníckeho práva na nového vlastníka, t. j. od marca 2016 žaloba vo veci samej objektívne dôvodná nebola. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním sa žalovaného, ktorý sa celkom, či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu). Žalovaná žiadnym spôsobom nekonala tak, aby to bolo možné považovať za konanie, ktoré je v súlade so žalobným (petitom) návrhom žalobcu. V danom prípade prokurátor podal protest preto, že bolo porušené právo štátu, ktoré musela porušiť žalobkyňa, a nie žalovaná. Ak by žalobkyňa vzala svoju žalobu späť bezprostredne potom, ako sa o vyhovení protestu prokurátora dozvedela, neboli by žiadne trovy na jej strane vznikli. Žaloba bola vzatá späť takmer až 11 mesiacov po podaní protestu prokurátora. Najneskôr mohla žalobkyňa vziať späť svoju žalobu v októbri 2015. Súd by mal preskúmať, či zo skutkových okolností nevyplývajú predpoklady pre uplatnenie § 257 CSP. Z rozhodnutia prvoinštančného súdu naďalej nie je zrejmé, v čom spočíva zavinenie žalovaného, ktoré je možné posudzovať iba z procesného, a nie aj hmotnoprávneho hľadiska.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalovanej uviedla, že navrhuje napadnuté uznesenie OS Nitra zo dňa 20.06.2017 č. k. 18C/497/2015-275 ako vecne správne potvrdiť a priznať aj náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Podľa názoru ÚS SR v Košiciach odôvodnenie rozhodnutia, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie. Poukázala aj na rozhodnutie odvolacieho senátu 5Co na KS v Nitre zo dňa 30.03.2017 č. k. 5Co/139/2017-312, ktorým rozhodnutím bolo ako vecne správne potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie v skutkovo totožnej veci. Žalovanej v konaní nevznikli žiadne účelne vynaložené náklady, za ktoré by jej prislúchal nárok na náhradu trov konania. Iba samotná príprava a prevzatie právneho zastúpenia, bez nadväzujúceho podania na súd vo veci samej, nie je kvalifikovaným úkonom právnej služby.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal odvolaním žalovanej napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zvolením procesného postupu podľa § 378 ods. 1 § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), následne dospievajúc k tomu záveru, že podané odvolanie žalovanej je čiastočne opodstatnené.

5. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

6. V danom prípade rozhodovania odvolacieho súdu o náhrade trov prvoinštančného konania, odvolací súd zvolil procesný postup podľa § 388 v spojení s § 257 CSP tak, že odvolaním žalovanej napadnuté uznesenie OS Nitra zo dňa 20.06.2017 č. k. 18C/497/2015-275 zmenil v tom smere, že žiadnej zo strán tohto konania nepriznal právo na náhradu tak prvoinštančných, ako aj odvolacích trov konania. K tomuto procesnému kroku pristúpil odvolací súd preto, že na rozdiel od súdu prvej inštancie vzhliadol v danej prejednávanej veci, pokiaľ ide o rozhodovanie o trovách konania, existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, na základe ktorých žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania prvoinštančných a odvolacích nepriznal. Ust. § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a odchýlku od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Moderovať je možné aj trovy zastaveného konania, pričom pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania podľa § 256 ods. 1 CSP je súd povinný skúmať, či niektorá zo strán sporu zavinila zastavenie konania. V danom prípade v súvislosti so skúmaním procesného zavinenia na zastavení konania v zmysle § 256 ods. 1 CSP je jednou zo sporových strán, odvolací súd zdieľa ten názor, že to bola žalobkyňa, ktorá svojim späťvzatím žaloby zo dňa 07.09.2016 zavinila zastavenie konania v prejednávanej veci, nakoľko na strane žalovaného subjektu nebolo preukázané také neskoršie správanie sa z jeho strany, ktoré by bolo možné považovať za súladné s navrhnutým žalobným petitom. Záver súdu o tom, že je splnený predpoklad na náhradu, nevylučuje, aby súd súčasne nedospel k záveru, že sú splnené predpoklady k aplikácii ust. § 257 CSP, práve z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Súd za danej situácie napriek existujúcemu procesnému zavineniu vyslovil, že žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov konania. Pokiaľ ide o dôvody hodné osobitného zreteľa, resp. výnimočné okolnosti, tak tieto nie sú v súčasnej dobe špecifikované zákonom,

príčom ich kvalifikovanie a samotný výklad sa ponecháva na súdnu prax. Odvolací súd v danom prípade za dôvody hodné osobitného zreteľa vzhľadom na celý proces týkajúci sa priebehu výkupu pozemkov v kat. úz. Lužianky, ktorého účelom bude vybudovanie strategického objektu v okrese Nitra (automobilová továreň pre výrobu osobných automobilov zn. Jaguar). V období po podaní žaloby, t. j. po 16.09.2015 došlo k podaniu protestu prokurátorky okresnej prokuratúry v Nitre proti rozhodnutiu OÚ Nitra zo dňa 24.07.2015 č. V-5235/2015, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva v prospech žalovanej na základe kúpnej zmluvy. OÚ Nitra, katastrálny odbor v konaní V 5235/2015 predmetnému protestu prokurátora vyhovel rozhodnutím zo dňa 26.01.2016 č. Upo 27/2016-4/TO, pričom v ňom skonštatoval, že vlastnícke právo na žalovanú nebolo platne prevedené a do katastra nehnuteľností opäť zapísal ako vlastníčku žalobkyňu, nakoľko išlo o absolútne neplatný právny úkon. Žalobkyňa už vlastníčkou pozemku nie je, nakoľko štát si k predmetnému pozemku zap. Na LV č. XXXX pre kat. úz. F. uplatnil predkupné právo. Takto načrtnuté dôvody hodné osobitného zreteľa, po intervencii zo strany Okresnej prokuratúry v Nitre navodili množstvo prebiehajúcich súdnych konaní na OS Nitra, predmetom ktorých bolo v prevažnej miere určenie vlastníctva fyzických osôb k pozemkom nachádzajúcim sa v predmetnom strategickom objekte s ich následným prevodom na štát, ku ktorým vlastníctvo na základe neplatných právnych úkonov pôvodne získala žalovaná. Spomínané dôvody hodné osobitného zreteľa majú svoj vzťah predovšetkým k týmto konaniam, pretože sa v týchto konaniach často vyskytujú, resp. sa ich bezprostredne aj týkajú. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že svojim charakterom nejde o dôvody osobitného zreteľa, ktoré majú sociálny dôvod, pričom pri ich aplikácii sa musí skúmať dopad týchto dôvodov na všetky strany sporu. Samotným poslaním tohto ustanovenia (§ 257 CSP) je to, že súd ho používa iba vo výnimočných prípadoch, pričom má zabezpečiť odstránenie neprimeranej tvrdosti pre strany sporu. Pokiaľ sa jedná o odvolacím súdom uplatnený stupeň moderácie, účelom ktorého je nepriznanie žiadnej zo strán (úspešnej a aj neúspešnej) náhrady trov konania, tak odvolací súd ho aplikoval najmä vzhľadom na postoj a správanie sa žalovanej v čase odkupovania predmetných nehnuteľností od fyzických osôb a takisto aj s pohľadom na postoj a správanie sa žalobkyne v čase pred podaním a v čase po podaní určovacej žaloby z jej strany, ktorý s prihliadnutím na časový aspekt, nebol vo všetkých smeroch, až taký efektívny. Na margo existencia rozhodnutia odvolacieho senátu KS v Nitre č. k. 5Co/736/2016-236 zo dňa 13.09.2015, na ktorého existenciu v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu poukazuje žalobkyňa, tak uvedené rozhodnutie bolo prijaté v inom zložení senátu, ako bolo prijaté toto rozhodnutie, pričom časť právnych záverov v ňom obsiahnutých je už v súčasnej dobe prekonaná rozhodovacou činnosťou v tejto oblasti.

7. O náhrade trov odvolacieho konania v danom prípade odvolací súd rozhodol s poukazom na tie isté právne dôvody, ako v prípade náhrady trov prvoinštančného konania, ako aj s poukazom na ust. § 257 a § 396 ods. 2 CSP.

8. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).